

Τα Οικονομικά του Αθλητισμού στα πανεπιστημιακά έδρανα

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε από τους επιστήμονες του ΟΠΑ το πρώτο μεγάλο συνέδριο για τα Οικονομικά των Σπορ.

της Λιζέτας Σπανού

Σε τι συμπεράσματα οδηγεί η οικονομική ανάλυση των ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων των τελευταίων ετών και πού εντάσσεται η μέθοδος του στοιχήματος και η... δύναμη της στατιστικής επιστήμης στον αθλητισμό; Είναι οικονομικά βιώσιμο το καθεστώς που επικρατεί σήμερα στις μεταγραφές των ποδοσφαιριστών παγκοσμίως; Επιτρέπουν οι σύγχρονες οικονομικές θεωρίες την ύπαρξη 16 ομάδων στη Super League;

Αυτά και πολλά ακόμη ήταν τα ερωτήματα που τέθηκαν στο μεγάλο συνέδριο για τα Οικονομικά των Σπορ, το πρώτο Sports Analytics Workshop (SAW 2106), που διοργανώθηκε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με τη συμμετοχή ενενήντα ακαδημαϊκών, αθλητών, επιχειρηματιών από τον χώρο του αθλητισμού, αλλά και φοιτητών.

Στο συνέδριο αναλύθηκε σε βάθος ένα μείζον θέμα: Ποιο είναι το μέλλον και η εξέλιξη του αθλητισμού ως οικονομικής δραστηριότητας σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Τις εργασίες του παρακολούθησαν

90 συμμετέχοντες, πολλοί προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, αλλά και άνθρωποι που εργάζονται σε μεγάλους συλλόγους, όπως η ΚΑΕ Παναθηναϊκός, στον Όμιλο ΟΠΑΠ και σε εταιρείες στοιχημάτων, όπως και σύμβουλοι επιχειρήσεων με δραστηριότητα στον χώρο του αθλητισμού (Accenture, Deloitte).

Το συνέδριο διοργάνωσε η ερευνητική ομάδα AUEB Sports Analytics Group του Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ, ενώ οι εργασίες του διεξήχθησαν στις 29 και 30 Νοεμβρίου 2016 στο αμφιθέατρο της πτέρυγας Αντινιάδου.

Όπως ανέλυσαν και οι ομιλητές στη διάρκεια του διήμερου, ο αθλητισμός είναι ένας ταχύτατα αναπτυσσόμενος οικονομικός κλάδος. Συγχρόνως, η πρόοδος της τεχνολογίας που έχει οδηγήσει σε αφθονία δεδομένων έχει δημιουργήσει ένα καινούργιο ερευνητικό πεδίο που αφορά τα Sports Analytics. Σκοπός του workshop ήταν να φέρει κοντά ανθρώπους που δουλεύουν ερευνητικά ή ενδιαφέρονται για τον χώρο του αθλητισμού μέσα από διάφορες οπτικές γωνίες (Sports Economics, Performance

Measurement, Analytics κ.ά.). Επίσης, παρουσιάστηκαν τρέχουσες ερευνητικές τάσεις και συζητήθηκαν σύγχρονες τεχνικές για την επίλυση προβλημάτων στον αθλητισμό.

Κύριος ομιλητής ήταν ο καθηγητής **Stefan Kesenne**, διεθνούς κύρους οικονομολόγος του Αθλητισμού (συγγραφέας γνωστών συγγραμμάτων πάνω στη θεωρία των Οικονομικών του Αθλητισμού), που θεωρείται από τους σημαντικότερους ερευνητές των Sports Economics και είχε ενεργό συμμετοχή στη γνωστή υπόθεση Μποσνάν, που άλλαξε το τοπίο του επαγγελματικού αθλητισμού.

Εισηγητές του συνεδρίου υπήρξαν επίσης μέλη και επιστημονικοί συνεργάτες της ερευνητικής ομάδας Αθλομετρίας και Αναλυτικής των Σπορ του ΟΠΑ.

Μεταξύ άλλων, τα θέματα που αναπτύχθηκαν ήταν:

- **Νέες τάσεις στα Οικονομικά του Αθλητισμού**, και συγκεκριμένα οικονομικές πρακτικές ομάδων σε σχέση με τις μεταγραφές, τα φωτάρια ομάδων και άλλα εξαιρετικά ενδιαφέροντα ζητήματα, που θα μας απασχολή-

σουν σε μεγάλο βαθμό τα επόμενα χρόνια. Ο καθηγητής Kesenne ήταν κατηγορηματικός: Το σύγχρονο καθεστώς μεταγραφών δεν είναι οικονομικά βιώσιμο και δημιουργεί στρεβλώσεις με βάση την οικονομική θεωρία, άρα δεν βοηθάει και το άθλημα, καθώς οι πολύ πλούσιες ομάδες έχουν ανεξέλεγκτη ισχύ, και αυτό οδηγεί μακροπρόθεσμα σε μείωση του ενδιαφέροντος και του ανταγωνισμού. Συνεπώς, εκτίμησε ότι σύντομα θα αλλάξει το καθεστώς μεταγραφών, κάτι που θα επφέρει σημαντικές αλλαγές στο άθλημα, όπως παλιότερα ο νόμος Μποσνάν.

- **Αγωνιστική ισορροπία και η σημασία της**, δηλαδή πώς από οικονομική, αλλά και αθλητική άποψη να υπάρχουν σε ένα πρωτάθλημα αρκετές ικανές ομάδες εξασφαλίζει κέρδη στις ομάδες και δημιουργεί πρόφορο οικονομικές συνθήκες.

- **Βέλτιστος αριθμός ομάδων ενός πρωταθλήματος** με βάση την οικονομική θεωρία, ένα πρόβλημα που απασχολεί και το ελληνικό πρωτάθλημα. Για παράδειγμα, μήπως οι 16

◀ Στιγμιότυπο από την εκδήλωση

► Ο κ. Σωτήρης Δρίκος, προπονητής της Εθνικής ομάδας βόλεϊ ανδρών, αναφέρθηκε στη μέτρηση απόδοσης παικτών σε ομαδικά αθλήματα

ομάδες της Super League δεν είναι ο σωστός αριθμός για ένα οικονομικά εύριστο πρωτάθλημα, και ποιος ευρύτερος συνεπίεσις μπορεί να έχει αυτό;

- **Στατιστικά μοντέλα για το ποδόσφαιρο** με σκοπό την πρόβλεψη αποτελεσμάτων σε σχέση με το στήριγμα, αλλά και τη γενικότερη μελέτη του αθλήματος και τις τακτικές του. Υπήρξε αρκετή συζήτηση σχε-

τικά με τον στοιχηματισμό και πώς η στατιστική παίζει σημαντικό ρόλο σε αυτόν, τόσο από πλευράς παικτών όσο και από πλευράς στοιχηματικών εταιρειών. Συνεπώς, διερευνήθηκε η δημιουργία μιας αγοράς εργασίας για ανθρώπους με το κατάλληλο υπόβαθρο.

- **Μέτρηση απόδοσης αθλητών** σε διάφορα αθλήματα, μαζί με τις ιδιαιτερότητες των αθλημάτων αυτών.

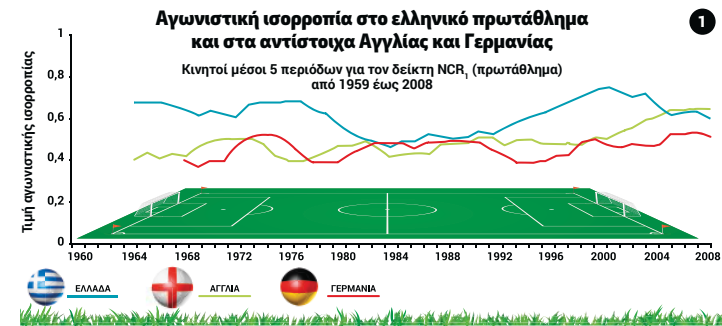
Σε αυτό το θέμα αναφέρθηκαν τόσο ο Δρ **Σωτήρης Δρίκος**, που είναι και ο προπονητής της Εθνικής ομάδας βόλεϊ ανδρών, όσο και ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Galanis Sports Data **Κώστας Γαλιάνης**, που συλλέγει αθλητικά δεδομένα για περισσότερα από 20 χρόνια.

Ομιλητές στο συνέδριο ήταν ακόμη ο Δρ **Βασίλης Μανασής** και ο Δρ **Τάκης Μελετάδης** από το ΕΚΠΑ, όπως

και οι καθηγητές του ΟΠΑ **Δημήτρης Καρλής** και **Ιωάννης Ντζούφρας**, που υπήρξαν και οργανωτές του workshop.

Το workshop ολοκληρώθηκε με την ευχή ακόμα μεγαλύτερης συμμετοχής την επόμενη χρονιά.

Περισσότερες πληροφορίες: aueb-analytics.wixsite.com/sports

► Τα γραφήματα παρουσιάζουν έναν (από τους αρκετούς που υπάρχουν στη βιβλιογραφία) δείκτη αγωνιστικής ισορροπίας για το ελληνικό πρωτάθλημα και άλλα πρωταθλήματα.

Όσο μικρότερος είναι ο δείκτης, τόσο πιο ισορροπημένο είναι το πρωτάθλημα, δηλαδή οι διαφορές ανάμεσα στις ομάδες είναι μικρότερες, άρα και το ενδιαφέρον μεγαλύτερο. Το ελληνικό πρωτάθλημα είναι αρκετά λιγότερο ανταγωνιστικό, εκτός ίσως από την περίοδο κοντά στο 1985, όταν ομάδες όπως η Λάρισα και ο ΠΑΟΚ είχαν κατακτήσει το πρωτάθλημα. Επίσης, ακόμα και στην Αγγλία το πρωτάθλημα τείνει να έχει λίγες ομάδες που συναγωνίζονται σε υψηλό επίπεδο. Βέβαια, από το γράφημα λείπει η περυσινή αναπάντητη εμφάνιση της Λέστερ Σιτι.

► Στο δεύτερο γράφημα η σύγκριση αφορά περισσότερες χώρες και πρωταθλήματα, ενώ αποτυπώνονται διαφορετικές περιόδους. Το ελληνικό πρωτάθλημα εμφανίζει τον μικρότερο ανταγωνισμό, κάτι που στην ουσία οδηγεί σε μειωμένο ενδιαφέρον. Από οικονομική άποψη, θα πρέπει κανείς να ενδιαφέρεται να αυξήσει τον ανταγωνισμό (άρα να μειώσει τον δείκτη) για να δημιουργήσει ένα ελκυστικό «πρόιον» για τους φίλαθλους «πλετέτες».

Πώς κινείται η... μπάλα

Η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει τη δυνατότητα να μαζεύει κανείς εύκολα και με αυτόματο τρόπο τεράστιους όγκους δεδομένων. Σε ένα ποδοσφαιρικό αγώνα η τεχνολογία επιτρέπει να ξερομπε ανά πάσα στιγμή (στην ουσία 20 φορές ανά δευτερόλεπτο) πού βρίσκεται η μπάλα και κάθε ποδοσφαιριστής, και συνεπώς να μελετάμε θέματα όπως η τακτική της ομάδας και κατά πόσο υλοποιούνται όσα έχουν σχεδιαστεί, αλλά και την κόπωση των παικτών και άλλα στοιχεία της φυσικής τους κατάστασης.

Για παράδειγμα, υπάρχει η δυνατότητα χρήσης τεχνολογίας των wearables, δηλαδή εμφανίσεις που συλλέγουν μετρήσεις από κάθε ποδοσφαιριστή σε πραγματικό χρόνο, και έτσι ο προπονητής μπορεί να ξέρει ανά πάσα στιγμή την κατάσταση των παικτών του. Στο Μοντάιτλ 2014 στη Βραζιλία αποφασίστηκε να επιτραπεί η χρήση τους, όχι όμως και η εκμετάλλευση

των δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, με το σκεπτικό ότι έτσι θα δημιουργούνταν συγκριτικό πλεονέκτημα για τις ομάδες με αυτήν τη δυνατότητα. Ένα άλλο παράδειγμα αφορά δεδομένα από το NBA στις ΗΠΑ, όπου για όλα τα σουτ υπάρχει καταγραφή της θέσης απ' όπου έγιναν, αν ήταν επιτυχημένα, ποιος παίκτης σε ποιο χρονικό σημείο του αγώνα τα εκτέλεσε, πού βρισκόταν ο πλησιέστερος αντίπαλος (αν είχε πίεση δηλαδή) και άλλες τέτοιες λεπτομέρειες. Τα δεδομένα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν να χαρτογραφηθούν συνήθειες παικτών και τακτικές δυνατότητες, π.χ. πώς αντιδρά κάποιος παίκτης κάτω από χρονική πίεση κ.λπ.

Τα παραδείγματα χρήσης τέτοιων δεδομένων είναι πάρα πολλά, και προφανώς δεν μπορούν να εξαντηθούν σε αυτό το άρθρο. Στις ΗΠΑ συνέδρια σχετικά με Sports Analytics συγκεντρώνουν πάνω από 3.500 συνέδρους.